

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: [datum collegevergadering]
Zaaknummer: 00001176576
Onderwerp: BVDW: Dossier Stationswegkerk - vertraging, veiligheid, bestuurlijke keuzes

Aanleiding

Op 27 oktober 2025 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van raadslid Bosscher van de fractie Beter voor Dijk en Waard (BvDW) over BVDW: Dossier Stationswegkerk - vertraging, veiligheid, bestuurlijke keuzes. In dit collegebericht staan de antwoorden op deze vragen.

Toelichting van de vragensteller(s)

De fractie Beter voor Dijk en Waard heeft met grote zorg kennisgenomen van het bericht dat er instortingsgevaar dreigt voor de toren van de Stationswegkerk in Heerhugowaard. Dit is niet slechts een technisch probleem, maar het gevolg van jarenlange structurele stilstand in dit dossier. De gemeente was op de hoogte van de staat van het gebouw en van lopende plannen tot herontwikkeling, maar heeft geen voortvarend regie genomen.

Het gaat hier om:

- Openbare veiligheid
- Cultureel erfgoed binnen onze gemeente
- Vertraging in besluitvorming en vergunningverlening
- Mogelijke financiële en juridische gevolgen

De raad heeft recht op volledige duidelijkheid over het handelen van de gemeente in deze kwestie.

Beantwoording

Het college beantwoordt de gestelde vragen als volgt.

Inleiding

Vanwege het uitdrukkelijke verzoek om de raad, in afwijking van de gebruikelijke termijn, spoedig te informeren over veiligheidssituatie is op maandag 27 oktober 2025 al onderstaand bericht aan de raadsleden gestuurd:

Beste raadslid,

Zoals u uit de media op heeft kunnen maken heeft de brandweer tijdens de storm van afgelopen weekend het terrein rondom de kerk op Stationsweg 53 in Heerhugowaard afgezet. De fractie Beter voor Dijk en Waard heeft hierover Schriftelijke Vragen aan het college gesteld en heeft verzocht om u zo snel mogelijk te informeren over de veiligheidssituatie. Ook de pers heeft vragen gesteld over de veiligheid. Wij hebben gemeend deze beantwoording zsm te geven zonder afbreuk te doen aan het beantwoorden van de raadvragen. Daar komt het college op terug.

Raadsleden en pers worden daarom nu met onderstaand bericht geïnformeerd:

Omwonenden van de kerk hebben zondag 26 oktober via 112 melding gedaan van hun zorg om instortingsgevaar van de kerk. De brandweer is ter plaatse gegaan en heeft uit voorzorg voor mogelijk gevaar door afwaaiende pannen het terrein met rood-wit band afgezet. Vandaag hebben de gemeentelijk toezichthouder en constructeur geconstateerd dat inderdaad pannen van het dak zijn gewaaid en is vastgesteld dat de constructie van de kerk en de toren stabiel is. Omdat ook de storm is gaan liggen is de afzetting is niet langer nodig. Met de aannemer van de eigenaar is afgesproken dat het dak ter plaatse van de afgewaaid pannen wordt gedicht en geborgd door er houten platen op aan te brengen.

Antwoorden

1. Kunt u een volledige tijdlijn aanleveren van bestuurlijke besluiten, college-overleggen en relevante correspondentie rondom de Stationswegkerk vanaf 2021 tot heden?

Antwoord van het college:
Ja, zie bijlage 1.

2. Waarom heeft het college geen preventieve maatregelen genomen ondanks eerdere signalen over de staat van het gebouw?

Antwoord van het college:
Er is vanuit veiligheid geen aanleiding voor preventieve maatregelen. Het pand is niet in gebruik. Het gaat om privaat eigendom. De eigenaar is verantwoordelijk voor de staat van het gebouw. Vanuit erfgoed hebben we zorgen over de slechte staat van onderhoud van het monument. Er is echter concreet zicht op verbetering. De eigenaar heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de renovatie en herbestemming van de kerk.

3. Is er binnen de organisatie gewaarschuwd voor een mogelijk veiligheidsrisico of instortingsgevaar? Zo ja, wanneer en door wie? Zo nee, hoe beoordeelt het college dat achteraf?

Antwoord van het college:
Nee, er zijn geen signalen geweest voor een mogelijk veiligheidsrisico of instortingsgevaar. Bij de inspectie door de gemeentelijk toezichthouder en constructeur op 27 oktober 2025 is vastgesteld dat er geen sprake is van instortingsgevaar. Op 28 oktober 2025 is door Monumentenzorg in opdracht van de gemeente de algehele bouwtechnische staat van het object geïnventariseerd. Het rapport van Monumentenzorg (bijlage 2) bevestigt dat de veiligheid niet in gevaar is.
Wel zijn gebreken aan het gebouw geconstateerd aan dakbedekking, goten en schilderwerk. Het rapport is vanwege onze zorgen over de slechte staat van het monument gedeeld met de eigenaar. Die is verantwoordelijk voor de instandhouding van het monument. De uitnodiging voor een gesprek over de resultaten uit het onderzoek heeft hij afgeslagen, in afwachting van een besluit op zijn aanvraag omgevingsvergunning.

4. Klopt het dat vergunningaanvragen en herontwikkelingsplannen meermaals zijn vertraagd in de gemeentelijke behandeling?

Antwoord van het college:
De term vertraging is hier niet op zijn plaats. De beoordeling van een plan voor de herontwikkeling van een monumentale kerk en het omliggende terrein tot een woonzorgvoorziening, van deze omvang, gelegen binnen de oude kern van Heerhugowaard, kost tijd. Er is afstemming nodig met de Commissie ruimtelijke kwaliteit, de gemeentelijke Erfgoedcommissie, de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, de

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, de interne vakafdelingen in de domeinen Ruimte en Mens en Samenleving. Ook dient op grond van gemeentelijk beleid een Bibob-onderzoek te worden gedaan naar de herkomst van het geld dat nodig is voor de bouw van het plan.

Het eerste plan van de initiatiefnemer was op meerdere vlakken in strijd met gemeentelijk beleid. Het bouwplan moest aangepast worden om te kunnen voldoen aan de regels in het omgevingsplan en de Nota ruimtelijke kwaliteit en om vanwege het monumentenbescherming goedkeuring te verkrijgen van de Erfgoedcommissie. Dat heeft de initiatiefnemer niet in één keer gedaan maar in meerdere stappen. Dat kost tijd. Ook gegevens die nodig zijn voor het Bibob-onderzoek zijn gefragmenteerd aangeleverd. In de eerste aanvraag omgevingsvergunning zijn die gegevens niet volledig binnen de gestelde termijn aangeleverd. Die aanvraag is daarom buiten behandeling gesteld. De tweede aanvraag omgevingsvergunning voor dit plan is opnieuw onvolledig ingediend. De initiatiefnemer is in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen.

5. Wat is daarvan de reden geweest: capaciteitstekort, juridische beoordeling, bestuurlijke keuzes of andere factoren?

Antwoord van het college:
Zie antwoord vraag 4.

6. Hoe verklaart het college dat vergunningprocedures bij vergelijkbare projecten sneller verlopen dan in dit dossier?

Antwoord van het college:
Dit plan laat zich niet goed vergelijken met andere plannen. Zie verder antwoord vraag 4.

7. Hoe beoordeelt het college zijn eigen rol in dit dossier in het licht van goed bestuur en tijdig handelen?

Antwoord van het college:
In het kader van monumentenbescherming juicht het college de beoogde restauratie en herbestemming toe. Het college heeft in het dossier voor dat plan een toetsende rol en heeft die zorgvuldig uitgevoerd. Het college heeft lopende de planvorming geen onderhoudsmaatregelen aan de eigenaar opgelegd om het proces rond het bouwplan niet te frustreren. Zie verder antwoord vraag 3 en 4.

8. Vindt het college dat het voldoende regie en urgentie heeft getoond om de risico's te beperken? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord van het college:
Het college neemt aan dat u de risico's van achterstallig onderhoud bedoelt. Zie hiervoor antwoord vraag 2 en 3.

9. Waarom heeft wethouder Leibrand geen initiatief genomen voor een breed overleg tussen eigenaar, ontwikkelaar en gemeente toen duidelijk was dat het dossier dreigde stil te vallen?

Antwoord van het college:
De ontwikkelaar is eigenaar. Het gaat om een privaat initiatief. De ontwikkelaar heeft onmiddellijk na het buiten behandeling stellen van zijn aanvraag te kennen gegeven verder te willen met zijn plan. Hij is daarover voortdurend in gesprek gebleven met VTH en de Bibob-adviseur.

10. Wanneer is vastgesteld dat er sprake is van acuut instortingsgevaar?

Antwoord van het college:

Er is geen sprake van instortingsgevaar. Zie verder antwoord vraag 3.

11. Waarom is de omgeving niet eerder veiliggesteld?

Antwoord van het college:

Daar was geen aanleiding voor.

12. Waarom is de gemeenteraad niet eerder geïnformeerd over dit risico?

Antwoord van het college:

Er was en is geen sprake van instortingsgevaar en daarmee geen aanleiding om de raad te informeren. Zie verder de inleiding.

13. Wat zijn de verwachte kosten voor noodmaatregelen en eventuele schadebeperking? Wie draait hiervoor op?

Antwoord van het college:

De noodmaatregelen worden door de eigenaar uitgevoerd en betaald. De kosten zijn daardoor niet bij de gemeente bekend.

14. Wordt aansprakelijkheid onderzocht, en zo ja: door wie en op welke juridische grondslag?

Antwoord van het college:

Daar is geen aanleiding voor.

15. Zijn er risico's op claims of schadevergoedingen richting de gemeente door vertraging in besluitvorming?

Antwoord van het college:

Nee.

16. Is het college bereid onverwijld alle relevante stukken, verslagen en interne memo's over dit dossier met de raad te delen?

Antwoord van het college:

Ja.

17. Zo nee, waarom niet? En op welke wettelijke grondslag zou weigering gebaseerd worden?

Antwoord van het college:

Zie antwoord vraag 16.

Bijlagen

Bijlage 1: Tijdlijn Dossier Stationswegkerk vanaf 2021, zie volgende pagina's

Bijlage 2: Inspectierapport Monumentenwacht Noord-Holland 28 oktober 2025

Bijlage 3: Gebundelde adviezen CRK en Erfgoedcommissie

Bijlage 4: Collegebesluit 21 december 2021 'Overweging strategische aankoop'